

Den nye Sædalen Kirke

IDÉ OG OVERORDNET GREP

Den nye kirke skal være et yrende samlingspunkt for Sædalen.

Forslaget viser et bygg som med sin lyse og varme trekonstruksjon vil kunne omfavne det nære og menneskelige, men også noe som er større enn oss selv.

Byggets plassering utnytter tomtens potensiale og de eksisterende naturkvalitetene med tanke på henvendelse, utsikt og lysforhold. Kirken er plassert med minimale terrengingrep og på naturens premisser.

Kirkedørene henvender seg ut mot sentrum, og den åpne og innbydende fasaden gjenspeiler aktiviteter og liv.

Det sakrale kirkerommet med alteret i enden orienteres mot øst og reiser seg opp mot naturrommet - med utsikt mot fjell og himmel- og en kontemplativ ro.

FORHOLD TIL OMGIVELSENE

Plassering, orientering og utforming

Den nye kirken ligger i overgangen mellom bylandskapet og naturlandskapet innerst i Sædalen (ill.1). Det gjengrodde kulturlandskapet er fuktig og frodig der det ligger ved den utemede Austlibekken. Her er innfallsporten til byfjellene, omkranset av nye boligområder med mange barnefamilier.

Kirken er plassert slik at den henvender seg mot bebyggelsen og inviterer inn med en slak rampe til hovedinngangen og kirkeplassen (C). Rampen i betong kan også brukes til skaterampe med kanter og trapper på sidene. Kirkeplassen ligger på samme høyde som kirken og leder rundt til baksiden og parkering. På kirkeplassen er det rom til å samles utendørs før og etter seremonier og arrangementer. Deler av inngangspartiet er overdekket. Naturterrenget er beholdt mot veggen og høydeforskjellen tas opp med en to-sidig natursteinsmur, som også skaper et skjermert uterom foran kirken (D).

Kirken har en åpen og aktiv fasade ut mot vest, og en mer lukket fasade mot øst. Mot øst reiser bygget seg opp mot fjellene i bakgrunnen. Høyde i kirkerommet tar hensyn til maksimum regulert byggehøyde, mens klokketårnet bygges høyere som en separat konstruksjon. Mot vest er bygget i to etasjer og ivaretar krav om maksimum tillatt fasadehøyde ut mot Helldalslia.

Kirkens 1. etasje og alle innganger ligger på kote 153, over flomsone. Det blir universell tilgjengelighet herfra til alle kirkens innganger. Mot sør legges alle kirkens støttefunksjoner, personalinnganger og varelevering.

Parkering

Ankomst med bil skjer fra sorsiden iht regulermg. Her er det tilrettelagt for 7 HC parkeringsplasser (E). Øvrig parkeringsbehov foreslås håndtert på nærliggende arealer (ill.2).

Det er forventet at kun noen få HC parkeringsplasser vil være i bruk på dagen, med unntak av perioder med høytidsgudstjenester og større seremonier. Delen av det innerste parkeringsarealet foreslås derfor avsatt til ballplass og andre egnede aktiviteter. Her er det også lagt opp til "buldrevegg" med klatretak montert på forstøtningsmuren (F). Et lite felt med dyrkningskasser kan gi urter til kaféen og opplæring i hagebruk (G).

Sykkelparkeringen er plassert på tre ulike områder (S). Den største ligger rett ved rampen opp til hovedinngangen med plass til 26 sykler, og ved flombassenge plass til 22 sykler. Sykkelstativene har en slik utforming at de også kan fungere som parkouranlegg. Oppe ved kirkens bakside under rømingstrappen ligger 4 sykkelparkeringsplasser for ansatte. Disse blir under tak og med mulighet for lading av el-sykler.

Håndtering av flom

Helt ute ved veggen, på nordsiden av rampen, ligger Noahs ark (A). Et flombasseng ved mye nedbør, ellers et aktivitetsanlegg for ballspill, skating, utendørs forestillinger og som skoytebane om vinteren med islagt bunns. Folger man øverste trinn på rampen ledes man videre ut på stier mot kirkens aktivitetsområde og mot fjellet.

To rør fungerer som drenering ut av bassenget og inn mot bekkeinntaket på "vanlige" dager. Ved flomsituasjon vil vannet flomme inn i bassenget og fungere som en buffer mot storflom. Kirken ligger delvis ute i flomsone. Selv om terrenget omkring kirken er beholdt omtrent som i dag vil kirken fortrenge det vannet som tidligere flommet utover området og presse det mot bekken og veggen. Flombassenget vil kompensere for denne fortrenningen slik at flomsituasjonen i området ikke blir vesentlig endret.

Opparbeiding av naturområdet - "Den hellige skogen"

Den eksisterende naturen på tomtene med sin urskogskarakter inviterer til både lek og kontemplasjon. På samme måte som bekken har laget sin vei fra fjellet gjennom landskapet, smyer den nye stien seg rundt de bevarte trærne og steinene.

Alle steiner er tenkt som tremestier av treplank i bestandig materiale, med gangflate minst en halv meter over terreng. Dette er valgt for å kanalisere gangrutene og unngå slitasje av naturen og slik at en kan bruke området også på våte dager. Tremestien som starter ved flombassenget går gjennom "Getsemanehagen" (B), langs Austlibekken. Der tredekke utvider seg blir det plass til integrerte benker. I hagen blir det flat plen for opphold og lek med blomstrende trær og busker. Stien går videre på en liten bro over bekken til utekirken. Her er det lagt opp til sitteplasser i kollen mot syd, kalt Oljeberget (J), vendt mot utekirken. Utekirken har tredekke og takoverbygg med sitteplasser som også kan fungere som alter (K).

Stien fører videre til bålplassen "den brennende tornebusk" (L). Her er tredekke avsluttet mot terreng med rause sittegrunn vendt mot en steinsatt bålrop. Herfra går det sti videre opp mot fjellene (M).

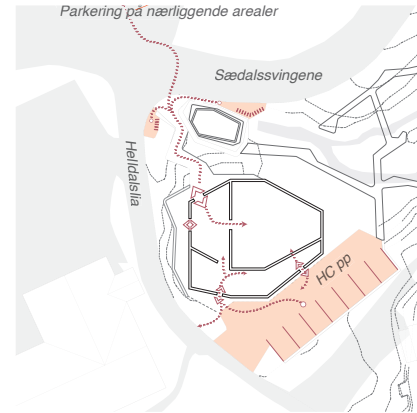
Det er fire broer i aktivitetsparken som kalles opp etter de fire evangelistene. Den minste broen over bekken til utekirken heter Markusbroen som henviser til det minste evangeliet. Broene er spennende lekesteder for "Ole-Brum-pinneleken" og "Hvem-tramper-på-min-bro".

Lukasbroen fører over Austlibekken alias "Jordanelven". Herfra går stien bratt oppover på trappetrinn mot "Araratfjellet". Her går det zipline over elven og ned til øyen i Jordanelven (N). Oppe på Araratfjellet går stien videre til utsiktspunktet i trehytten (O) høyt oppe i et eksisterende tre ved elvebredden.

Stien går videre ned fra Araratfjellet til Matheus broen og øyen (H/I). Her fører en liten trapp fra tredekke ned til en liten sti og "slengdissetreet". Johannesbroen leder tilbake til start og kobler sammen aktivitetsområdet med parkeringsplassens ballbane og klatrevegger. Ord og navn fra bibelen er brukt på de ulike elementene i utearealene for å vise hvordan trosopplæringen kan kombineres med uteaktiviteter.

Ill.(1) Overgangen mellom bylandskap og naturlandskap

Ill.(2) Adkomst, bil- og sykkelparkering

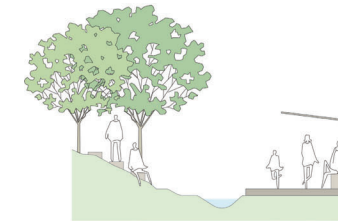
(A) Noahs

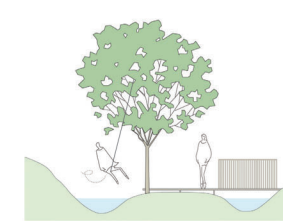
(B) Getsemanehage

(D) Kirketorget

(J, K) Oljeberget og utekirken

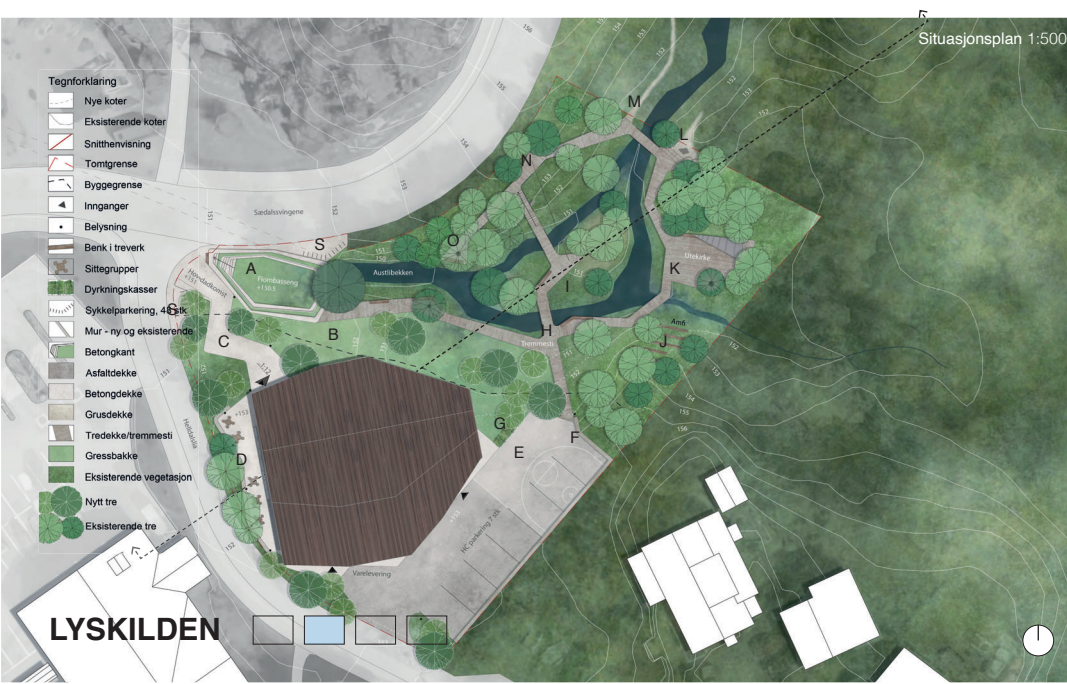
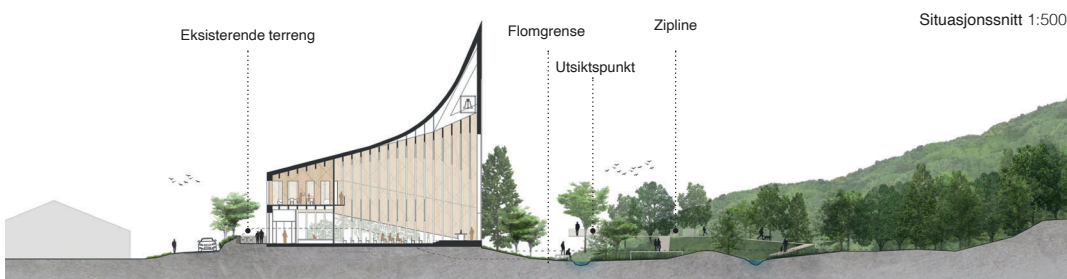
(H, I) Jordanelven

(M, N) Araratfjellet

Kveldsarrangement. Perspektiv fra Sædalssvingene/Helldalslia.

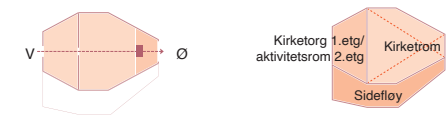

LYSKILDEN

MILJØ FOR FELLESKAP - ROMORGANISERING

I første etasje deles kirken inn i en kirkedel, kirketorg og sideføy med bifunksjoner. Sakristier ligger i direkte tilknytning til kirkerommet og har også tilkomst fra utsiden (ill. 4). Aktivitetsrommene er plassert over kirketorget i andre etasje, og kan nås både via kirketorg og fra inngang fra gårds plass (ill. 5).

Ill. (3) Overordnet orientering

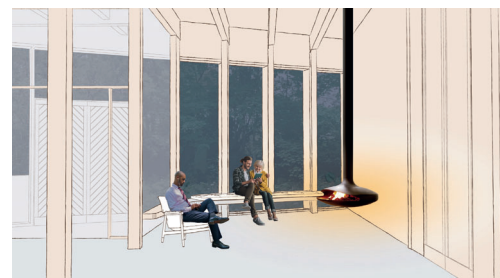
Ill. (4) Organisering av kirkens hoveddeler

Kirketorg

Kirketorget er selve hjertet i kirken. Det er delt inn i et loungeområde uten gjennomgangstrafikk med peishjørne som kan ses fra inngangen, og et kaféområde med direkte tilgang til kjøkken og uteområdet (ill. 7, ill. 9). Kirketorget vil kunne benyttes til små og større selskaper ved hjelp av kirketorgets samlede areal, også mens det foregår aktiviteter i kirkerommet eller i andre deler av kirken. Med direkte tilgang til uteområdet kan kaffe og vafler nytes ute når været tillater det. Terrassen kan også brukes til konfirmasjonssamling og til fotografering av brudepar.

Ill. (7) Kaféområdet

Ill. (8) Peisområdet

Lager/teknisk utstyr, kjøkken, garderobe og toaletter

Lagringsbehov for både kirketorg og kirkerom dekkes i sideføyen i lager/teknisk rom. Det er planlagt stoloppbevaring i dype skapnisjer integrert i veggen mellom kirkerommet og sideføyen, lett tilgjengelig både fra kirketorg og kirkerom.

Kjøkkenet er plassert i direkte tilknytning til kaféområdet. Rommet er utstyrt med god benkeplass og kjølefasiliteter, og kan ved behov deles i to soner. Kjøkkenet har direkte tilgang til den søndre inngangen som kan brukes til varelevering. Her ligger det også et lager til kjøkkenet under hovedtrappen.

Garderobeareal er plassert mellom kirketorget og den søndre inngangen ved trapp og heis, lett tilgjengelig for besøkende uavhengig av hvilken inngang som benyttes. Området kan ved behov avskjermes fra kaféområdet (ill. 6).

Aktivitetsrommene

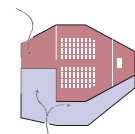
Aktivitetsrommene er plassert i andre etasje over kirketorget, og kan nås via hovedtrappen fra kirketorget eller fra den søndre inngangen. Rommene er plassert i tilknytning til hverandre og separert med foldevegger, slik at de kan slås sammen til et større areal ved behov. Lagringsbehovet dekkes i plassbygde høyskap langs sideveggene. Rommene er utstyrt med foldevegger mot galleriet. Ved større arrangementer i kirkerommet kan disse veggene åpnes og gi ekstra tilhørerplasser (ill. 12c,d). I tillegg kan foreldre oppholde seg på galleriet under arrangementer i kirkerommet og samtidig ha kontakt med barn som leker på aktivitetsrommet.

Det mindre grupperommet som er tiltenkt musikk og ekstra behov for lydisolering er plassert over kjøkkenet med egen dør fra gang.

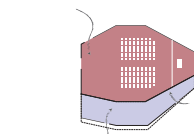
I andre etasje er det også et mindre kjøkken med god benkeplass og et kontor med fire arbeidsplasser, samt garderobenisje, stollager, toaletter og et større teknisk rom.

LYSKILDEN

Fleksibel avskjerming mellom de ulike rommene muliggjør utvidelser begge veier ved større arrangementer (ill. 11). Rommene kan også nås uavhengig av hverandre via egne innganger (ill. 6).

Ill. (5) Innganger

Ill. (6) Mulighet for avstenging av kaféområdet fra resten av kirketorget

Kirkerom

Fra kirketorget kommer man inn i et lyst og varmt kirkerom. Rommet har en oppadstigende trekonstruksjon mot den store åpningen i fondveggen ved alteret som slipper inn lys og retter blikket opp mot fjellet og himmelen. Kirkerommets form muliggjør ulike formasjoner og retninger på moblering etter behov og type arrangement (ill. 11). I veggen mot sideføyen er det plass til å integrere orgel og nødvendig inventar som kirkebøker, liturgiske objekter som prosesjonskors og nattverdskalk, stoler, leker og annet utstyr. Ved glassveggen mot naturrommet er det mulig å innrede sofabenker og lystenningsnisjer. Nisjene kan også brukes til mindre plasser for opphold (ill. 9).

Kor

Korpartiet er opphøyet og ligger sentrisk i akse øst-vest som leder til utgangsdør i kirketorget som kan benyttes i forbindelse med prosesjon (ill. 11g) og (ill. 11h).

Alteret er tenkt en fast plassering i fremre del av koret. Det foreslås bygget av massive treplater med en bordplate av lokalstein formet som livets tre.

Glasset i alterveggen består av utsmykket glass i den lavere delen, og et transparent glass i den øvre delen. Det foreslås en flyttbar døpefont, lesepult og prekestol som bidrar til et fleksibelt kirkerom. På veggen bak alteret kan man ved behov sette opp et større lerret som kan brukes for fremvisning med prosjektor.

Fra korpartiet er det direkte tilgang til sakristier og teknisk rom i sideføyen, samt en direkte utgang til parkering og varelevering. Utgangen kan benyttes til både rigging av utstyr til arrangementer og transport av bære (ill. 11h).

Ill. (9) Nisjene i kirkerommet kan brukes til mindre plasser for lek

Sakristier

Sakristiene ligger i direkte kobling til koret med nødvendige funksjoner, og har egen inngang fra gårds plassen.

Kunstnerisk utsmykning

Det foreslås å innlemme kunstnerisk utsmykking i nedre del av glasspartiet i alterveggen samt i dåpsakristiet (ill. 10).

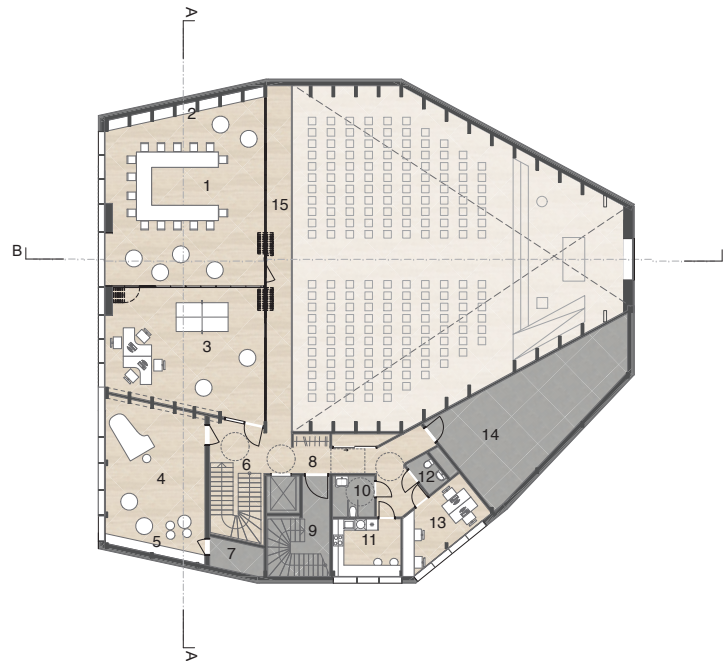

Ill. (10) Dåpsakristi

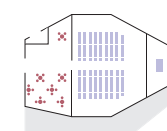
2. Etasje 1:200

Romorganisering

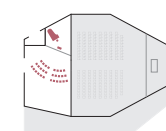
- 1) Stort grupperom
- 2) Oppbevaring
- 3) Ungdomsklubb
- 4) Mindre grupperom / musikkrom
- 5) Oppbevaring
- 6) Hovedtrapp
- 7) Lager
- 8) Gang med garderobe og lager
- 9) Rømningstrapp
- 10) HC toalett
- 11) Kjøkken
- 12) Toalett
- 13) Kontor
- 14) Teknisk rom / ventilasjon
- 15) Galleri

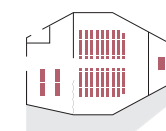
Ill. (11) Mulige aktiviteter i / bruk av kirketorget og kirkerommet

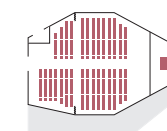
(a) Gudstjeneste med kirkekafe

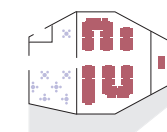
(b) Mindre konsert på kirketorget

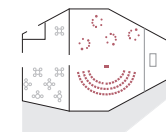
(c) Konferanse med buffet

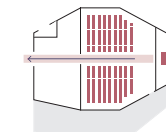
(d) Stor konsert i kirkerommet

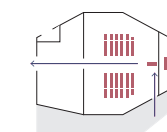
(e) Julebord

(f) Babysang / konfirmantsamling

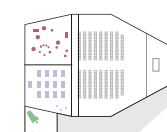

(g) Bryllup

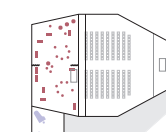

(h) Begravelse

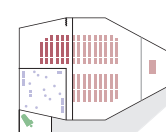
Ill. (12) Bruk av aktivitetsrommene

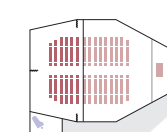
(a) Separate aktiviteter

(b) Stort grupperom og ungdomsklubb slås sammen

(c) Stort grupperom åpnes mot kirkerommet

(d) Aktivitetsrommene åpnes mot kirkerommet

1. Etasje 1:200

Romorganisering

- 1) Kirketorg
- 2) Peisområde
- 3) Kaféområde
- 4) Kjøkken med serveringsdisk
- 5) Garderobe
- 6) Kirkeskip
- 7) Kor
- 8) Lystenningsnisje
- 9) Døpefont
- 10) Alter
- 11) Prekestol
- 12) Lyd-/lysmiksebord
- 13) Liturgisk inventar
- 14) Orgel
- 15) Kirkebøker og annen oppbevaring
- 16) Hovedtrapp
- 17) Lager
- 18) Bøttekott
- 19) Gang med stollager
- 20) HC toalett
- 21) Toalett
- 22) Lager / teknisk rom
- 23) Prestesakristi med garderobe og toalett
- 24) Dåpsakristi med toalett
- 25) Hovedinngang
- 26) Søndre inngang
- 27) Inngang til fremre delen av kirke

AREALOVERSIKT (NTA, BRA, BTA, BYA):

Kirkeskip	235	240
Kirketorg	138	160-180
Kor	40	40
Inngang / garderobe / toaletter / bøttekott / lager	33	30
Kjøkken m/lagringsmulighet	30	30
Gang med lager	29	
Dåpsakristi	17	20
Prestesakristi	17	15
Lager / teknisk rom	11	15
NTA 1. etasje:	550 m²	550-570

*Veiledende arealer fra konkurranseprogrammet

Stort grupperom	85	100-120
Mellomstort grupperom - Ungdomsklubb	56	80
Teknisk rom / ventilasjon	48	40
Mindre grupperom / musikkrom	44	30
Trapp / gang med lager	36	30
Galleri	25	
Rømningstrapp	14	
Kontor / mindre grupperom	13	
Kjøkken	13	10-15
Toaletter	13	
Lager	4	
NTA 2. etasje:	350 m²	330
NTA total:	900 m²	880-900

*Veiledende arealer fra konkurranseprogrammet

BRA 1. etasje:	554 m²
BRA 2. etasje:	360 m²
BRA total:	914 m²
BTA 1. etasje:	587 m²
BTA 2. etasje:	395 m²
BTA total:	982 m²
BYA (inkl. utbygging over 1. etasje):	587 m²
BYA* (inkl. utbygging over 1. etasje):	641 m²

*Det anses at brukbarhet av utbyggingen mot sør med høyde 4m over terreng ikke vil påvirke brukbarheten av rommene i første etasje.

AKTIVITETER OG FUNKSJONER I UTEOMRÅDET

- A) Noahs ark: Flombasseng, aktivitetsbane, skøytebane, tribune
- B) Getsemannahage: Parkområde for lek og samling
- C) Hovedinngang og skaterampe
- D) Kirketorget: Terrasse, seremoniplass, utekafé
- E) Parkering og 3mots baksetballbane
- F) Klatrevegg og buldrevegg
- G) Dyrkningskasser
- H) Trenneste langs Jordanelven
- I) Slengdisse over elven
- J) Oljebørg
- K) Amfi
- L) Utekirken: Scene og samlingssted
- M) Den brennende tornebusk: Bål plass
- N) Stier som leder videre opp mot fjellet
- O) Ararat fjellet: Zipline over elven
- P) Sti i tretoppene, utsiktspunkt
- Q) Sykkelparkering

BYGGETEKNISKE PRINSIPPER / MATERIALPALETT

Prosjektet har høye miljøambisjoner, og kirken er et trebygg. Hovedkonstruksjonen er en ribbekonstruksjon i tre med avstivende elementer i hver ende (ill.13). Ribbene består av limtresøyler og bjelker med 105 cm lysåpning mellom ribbene. Den eksponerte trekonstruksjonen vil gi kirkerommet et sakralt preg, optimal akustikk, mulighet for god organisering og en rytmisk fasade både utvendig og innvendig. Treoverflaten vil gi et lyst, varmt og stilrent rom, med overflater det er godt å være inntil ved lek og kontemplasjon. Konstruksjonen avstives med en bjelke på hver side av taket over kirkerommet. Over sidefloøyen er konstruksjonen optimalisert og tilpasset rombruken. Romhøyden muliggjør skjult ventilasjon. Kanaler kan også føres mellom ribbene der hvor konstruksjonen er synlig.

Dekket i første etasje/gulv på grunn oppbygges med påstøp på isolasjon.

Dekke over første etasje bygges i massivtre med en samvirkekonstruksjon over som ivaretar avstivning og krav til lyd mellom etasjene.

Taket foreslås bygget som et luftet takkonstruksjon med folietekking. Det er vurdert bruk av Accoya trebord som taktekking, men dette har vi ikke funnet dekning for i budsjettet. Det vil anlegges skjult takrenne i overgang vegg/tak.

Det skal benyttes miljøvennlige og bærekraftige materialer både innvendig og utvendig som gir kirken en bestandighet. Fasaden kles med trebord. Vi foreslår en forbehandlet trekledning slik at trevirke vil være stabilt og holdbart.

Trekledningen vil få en naturlig grålig patina over tid som forholder seg godt til naturen rundt. På taket over den lavere delen mot syd kan det vurderes sedumtak med integrerte solcellepanel. Solcellepanel kan også benyttes på sydfasaden.

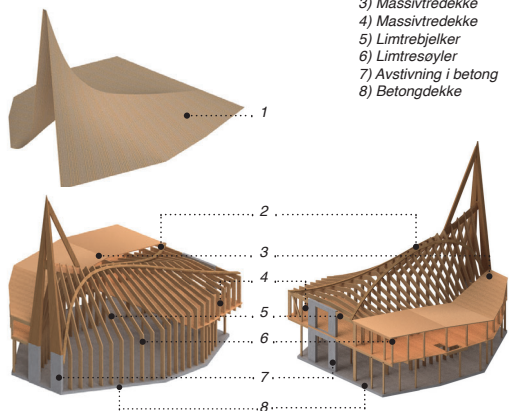
Det benyttes massivtre som vegger der det er behov for avstivende skiver. Lette innervegger forøvrig bygges som standard vegger. Innvendig gulv foreslås i heltre eik.

Varme, taktile treoverflater vil gi kirken et lyst og varmt preg med gode innklimatiske egenskaper. Det benyttes akustiske trepaneler med finér på utvalgte felt.

Klokketårnet bygges som en separat konstruksjon med en innbygget modul fra kirkeklokkeleverandør.

Utvendig dekke rundt kirken samt kirkebakken utføres i kostet betong. I naturrommet kan det benyttes kløpper som begrenser sitasjonen på naturen og integreres lett i terrenget slik det er vist på utomhusplan.

Ill.(13) Konstruksjon

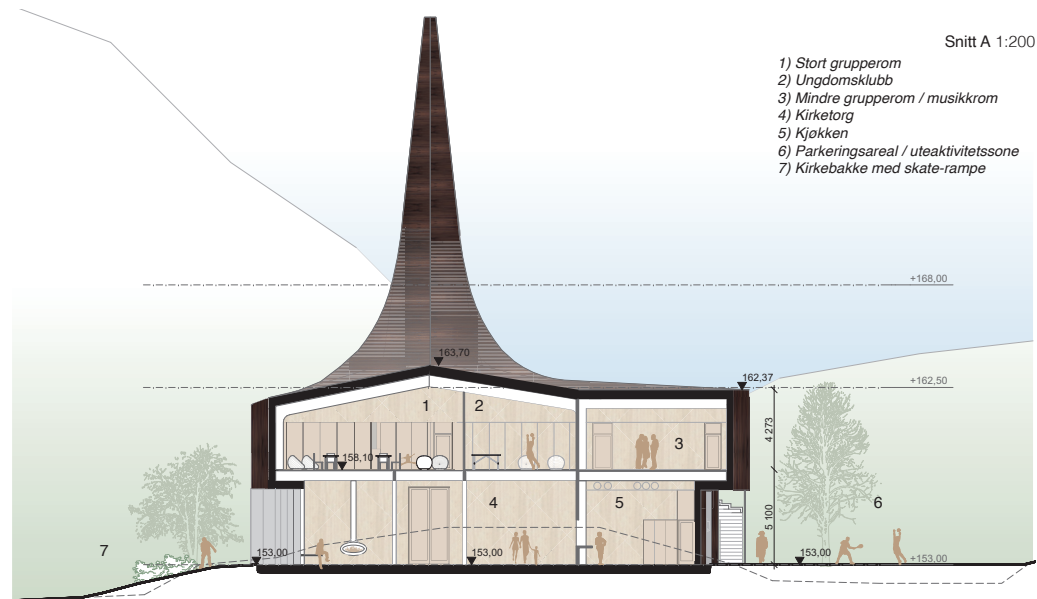
- 1) Undertak, trebord
- 2) LVL bjelke
- 3) Massivtredekke
- 4) Massivtredekke
- 5) Limtrebjelker
- 6) Limtresøyler
- 7) Avstivning i betong
- 8) Betongdekke

Akustikk

Utforming av kirkerommet har hensyntatt høyt krav til akustikk. Den eksponerte trekonstruksjonen sprer lyden godt og sørger for optimal akustikk i rommet. Det er valgt å fokusere på å gi en god grunnakustikk for dagligdags bruk i kirken som vil være den mest økonomisk bærekraftige løsningen. Det er tatt utgangspunkt i vanlig tale med høytaleranlegg og allsang i kirken (1,5sek etterklang) og orgelmusikk og kor (2,0 sek etterklang). I tillegg foreslås det akustiske paneler på deler av veggpartiene mellom konstruksjonselementene. Flyttbare tekstiler vil kunne gi en fleksibilitet og mulighet til å kunne endre akustikken i tillegg til polstret sete og rygg på flyttbare stoler.

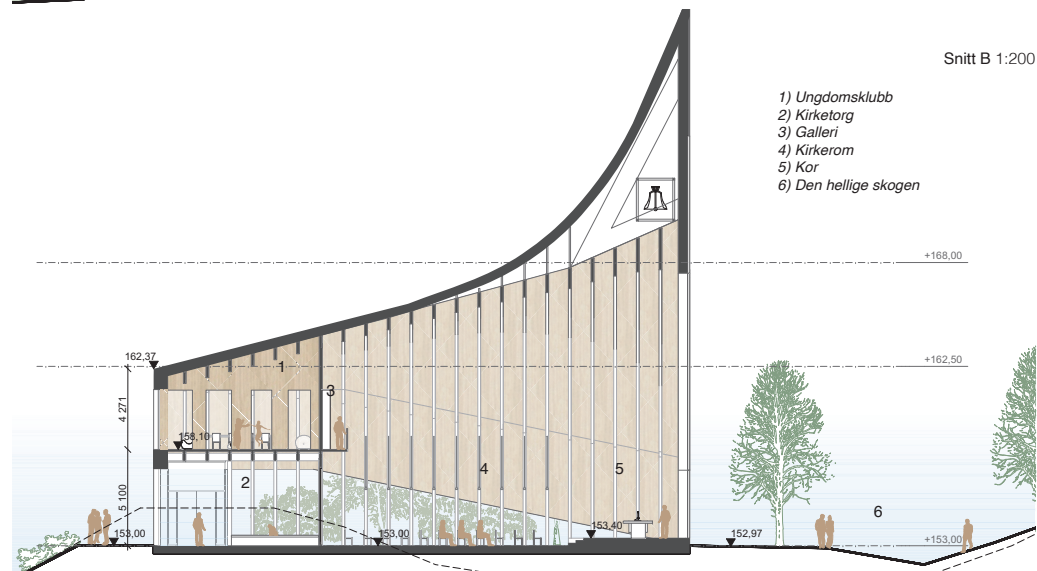
REALISTISKE STRATEGIER SOM SYNLIGGJØR PROSJEKTETS GJENNOMFØRBARHET

Suksesskriteriet for prosjektet er at det gjennomføres en god prosess i prosjekteringsfasen/samhandlingsfasen der byggherrens ønsker blir implementert. All prosjektering/detaljprosjektering utføres for byggestart. Å unngå endringer etter byggestart er viktig for gjennomføringen av prosjektet.

Snitt A 1:200

- 1) Stort grupperom
- 2) Ungdomsklubb
- 3) Mindre grupperom / musikkrom
- 4) Kirketorg
- 5) Kjøkken
- 6) Parkeringsareal / uteaktivitetssone
- 7) Kirkebakke med skate-rampe

Snitt B 1:200

- 1) Ungdomsklubb
- 2) Kirketorg
- 3) Galleri
- 4) Kirkerom
- 5) Kor
- 6) Den hellige skogen

LYSKILDEN

Famili gudtjeneste i kirkerommet.